

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Sági Ernő*

Cím: *Budapest kínai negyede hallgat...*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Bn.

1937 VIII. 29.

Osztályozás

Tárgy

323.1(439Bp)(=95.1)

Hely

Idő

"1937"

Személy

Budapest kínai negyede hallgat...

„Kína embel nem beszél idegennek, hiszen ugysem éltik meg” — mondják a „mennyei birodalom” Hernád uccába szakadt fiai

Budapest, VII. kerület, *Hernád-ucca...* Sangháj, *Great Road...* Nyolcezer kilométer a távolság a kettő között. A *Great Road* tájéka Sangháj idegenfirtálya, a *Hernád-ucca* Budapest kínai negyede.

Kínai negyed! Erre a két szóra önkéntelenül is minden emlékezetében giccses filmképek merülnek fel: sárkánycímeres sötét lebújok mélyén, színes gyékényeken, ópiumpipa lustán gomolygó füstfelhőjébe burkolt, álombabódult emberek, közöttük selyem kimonós, copfos, hajlongó, kézdörzsölő kínai suhan nesztelen posztópapucsban... Budapest kínai negyedében mindennek semmi nyoma. Nincsenek ópiumbarlangok, nincsen selyemkimonós, copfos exotikus figurák. A Budapesten élő kínaiak szerény és szorgalmas kisemberek, kereskedők: *gyöngyökkel, csecsebecsékkel házalnak.* Nincsenek sokan. Alig huszan szerepelnek az idegenellenőrző hivatal könyveiben. Csöndes, békés emberek. Nem adnak sok dolgot a hatóságoknak. A közönségnek sem tűnnek fel túlságosan. Belvárosi sörözőkben, budai kiskorcsmákban, ha megáll az asztalnál egy kevésbeszédű házaló, kinek jut eszébe kutatni rajta a mandulavágású szemet, a pergamentes sárga arcbórt. Lehet bélis-

tás tisztviselő, lehet állás nélküli hivatalnok is. A kínai kereskedő pedig nem sokat beszél. Ha vásárolnak tőle jó, ha nem — úgy is jó. Becsukja a táskát és megy tovább. Nem kínálgatja, nem dícsérgeti a portékáját, ha valaki alkudni próbál, csöndesen, udvariasan mosolyog. Nem szereti a sok beszédet. Nem is válaszol...

Hogyan élnek ezek a csöndes, titokzatos emberek? Az újságíró elindul a milliós városba, hogy Sanghájról, Csang-Kai-Sekről, Pekingről, Jan-Cse-Kiang-ról, vérről, náborúról *beszéljen velük és megkérdezze a Mennyei Birodalmának ideszakadt fiait*, mit tudnak a kínai édes anyaföld véres vajúadásáról, Mit mondanak a japán-kínai háborúról, ők, akik nem diplomaták, nem átutazó előkelőségek, hanem csöndes kis sárga emberkék, akik a pesti kínai negyed falai között húzódtak meg, ahová csak újságlepedők viszik el a nagy vihar híret.

A rejtélyes kínai klub

A budapesti *Csikágóban*, a *Hernád-utca* tájékán „*terül el*” a kínai negyed. *Hernád utca 26.* az első cím. Földszint 3.

(Ö) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Itt lakik alérletben *Ouan-Kai-Enul*, a kínai kolónia egyik tagja. A házbeliék beszélnek róla.

— Nincs itthon a kínai úr — mondja a háziasszonya —, de ha itthon volna se lehetne vele beszélni. Furcsa egy ember ez kérem, *nem beszél ez kérem senkivel, velünk is alig áll szóba.* Mindig olyan, mintha valami titka lenne. Különben nagyon derék jóra való ember, de csak a kínaiakkal beszél, a barátaival.

A házbeliék közül valaki közbeszól: — Pedig mi is szeretünk volna egyszer már egy igazi kínaival beszélni a háborúról, amiről olyan sokat írnak az újságok. De hát ez az úr *nem beszél róla.* Még soha senki se látta, hogy a háborúról szóló cikkeket olvasta volna.

Nefelets-utca 27. A bejelentő hivatal szerint itt kellene lakni a szépnevű *Ling-Minn-Csing-Mun-Chian* úrnak.

— Már nem lakik itt, elköltözött. Nem tudjuk hová ment — mondják a házban — tessék csak átmenni a *Hernád uccába.* Az egész környéken beszélnek, hogy *ott béreltek a kínaiak egy lakást, de nem lakásnak használják, csak odajárnak beszélgetni, meg dominózni, meg újságot olvasni.* Olyan *kínai klub* ez kérem.

— Melyik házban van a kínai klub? — kérdezem.

— Azt nem tudom megmondani kérem. Tudjuk, hogy van, de a házat senki sem ismeri. Pedig a környéken lakó kínaiak az itteni kis vendéglőkben meg étkezdékben egymás között beszélgetnek róla.

De ugylátszik kerülni akarják, hogy idegen zavarja őket. Arról beszélnek itt a szomszédok, hogy *a kínaiak azzal a kikötéssel bérelték ki a lakást, hogy se a háziúr, se a házmester ne beszéljen róla senkinek.*

Látogatás Ling-Min-Tju urnál

A következő állomás: *Péterffy Sándor ucca 49., I. em. 13.* Ez *Ling-Min-Tju* úr lakása. Kopogtatok az ajtón. Barát-ságos arcú alacsony asszony nyit ajtót és enged be a kis konyhába.

— *Ling-Min-Tju* urat keresem.
— *Újságírónak tetszik lenni?* — hangzik a kérdés és nyomban rá a felelet is — *nincs itthon kérem.*

A konyhából a lakószobába nyíló ajtó félig nyitva. Látom, hogy *abban a pillanatban megy át a szobán egy fehér apacsingos, fehér vászonnadrágos ember.* Őszes haj alatt ferde szem, sárga arc. Jön is kifelé.

— *Nem kélem, én nem beszéllek, nem jó az, minnek beszélni. Nem beszéllek* — mondja tört magyarsággal és már indul visszafelé a szobába.

Az alacsony asszony kikisér és csöndes mentegetődzéssel mondja, tisztán magyarul:

— *Ne tessék haragudni, az én uram senkivel sem beszél Kínáról.*

Mikor kifelé tartok, a háromemeletes bérkaszárnya barna olajfestékes kapufolyosóján *sárga arcú ember* jön velem szemben. Kis bőrdöng a kezében. Kínai. Megszólítom.

— Itt lakik a házban?
Mosoly. Udvarias meghajlás és tétova